

De minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Schedeldoekshaven 100
2511 EX DEN HAAG

Den Haag, 20 februari 2007

Door de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets van Eerste en Tweede Kamer is het groenboek *“De modernisering van het arbeidsrecht met het oog op de uitdagingen van de 21^e eeuw (COM(2006)708)”* onder de aandacht gebracht van – onder meer - de vaste commissies voor Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Eerste Kamer. Na lezing van dit groenboek en het verkort BNC-fiche dat het kabinet op 27 december 2006 heeft uitgebracht willen enkele fracties vragen en opmerkingen kenbaar maken aan de Nederlandse regering, welke de bewindslieden zouden kunnen betrekken bij de voorbereiding van het kabinetsstandpunt ten aanzien van dit groenboek.

De leden van de fractie van het **CDA** hebben met belangstelling kennis genomen van dit groenboek. Zij waarderen het dat er vanuit een breed perspectief wordt nagedacht over de relatie van het nationale arbeidsrecht van de lidstaten met betrekking tot meer “flexizekerheid” in Europa. Zij kunnen ermee instemmen, dat de Europese Commissie als katalysator optreedt voor een debat over dit onderwerp. In dit stadium, waar uitsluitend een aantal opties voor beleid en wet- en regelgeving ter discussie wordt gesteld, dient een reactie van het parlement alleen een vroegtijdige beïnvloeding en controle en is een subsidiariteitstoets niet opportuun. Uiteraard zal een dergelijke toets wel aan de orde komen wanneer de discussie heeft geleid tot concrete voorstellen voor wetgeving.

De aan het woord zijnde leden willen bij het aan de orde komende debat bijzondere aandacht vragen voor de positie en de rol van de sociale partners met betrekking tot het sociale beleid en de uitwerking daarvan in eventuele wetsvoorstellen. De aandacht voor sociale partners geldt vooral omdat zij ook andere middelen kunnen hanteren, zoals collectieve regelingen, die op adequate wijze kunnen bijdragen aan een activerend arbeidsmarktbeleid en een flexibeler socialezekerheidsbeleid. Tevens vragen deze leden aandacht voor op dit terrein relevante ILO-aanbevelingen, waarin modernisering van het arbeidsrecht in internationaal verband aan de orde is gesteld.

De leden van de CDA-fractie gaan ervan uit, dat de Europese Commissie “in het veld” zal onderzoeken of, en zo ja, in hoeverre, wetten of collectieve arbeidsovereenkomsten een remmend of stimulerend effect hebben op bedrijven en werknemers, die de moderne middelen

van de (informatie)techniek willen benutten. Het ligt voor de hand hiertoe empirisch onderzoek te (laten) doen. Ook de positie van het MKB en aspecten van collectieve lastendruk zullen in een dergelijk onderzoek moeten worden betrokken.

Het is de leden van de CDA-fractie bekend, dat met name in Oostenrijk en Denemarken interessante initiatieven zijn ontwikkeld om flexibiliteit in arbeidsrelaties te bevorderen en integratiemogelijkheden voor outsiders te vergroten. Is het mogelijk een evaluatie van dergelijke initiatieven aan het parlement te verstrekken?

De aan het woord zijnde leden veronderstellen, dat een discussie over het op Europees niveau formuleren van één definitie van het begrip werknemer, die op alle terreinen van het civiele, sociale, fiscale en bestuursrecht kan worden gehanteerd, en voor het bewerkstellingen van een Europese standaard voor minimale bescherming van werkenden vanwege de grote verschillen die er op deze gebieden tussen de lidstaten bestaan, op dit moment nog onvoldoende kansen biedt om tot realistische voorstellen te komen. Misschien kan een harmonisatie per beleidsterrein betere openingen bieden. Echter ook voor het harmoniseren van de nationale arbeidsrechtelijke systemen moeten overtuigende argumenten met betrekking tot de subsidiariteit en proportionaliteit worden aangevoerd, die deze leden thans nog niet aanwezig zien.

Op het gebied van bestuurlijke samenwerking ter verbetering van de handhaving van het arbeidsrecht en het bestrijden van zwartwerk zien deze leden graag voorstellen tot harmonisatie tegemoet. Ook willen zij erop aandringen om de impasse in de Raad over de organisatie van de arbeidstijd op zo kort mogelijke termijn te doorbreken.

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de aanzet vanuit de Europese Unie tot een publiek debat over de modernisering van het arbeidsrecht. Zij sluiten zich aan bij de waarderende woorden van de leden van de CDA-fractie over het door de Commissie betrokken brede perspectief. Mede vanwege deze waardering hadden deze leden een vraag over de opstelling van de regering ten opzichte van de voorgestelde studie om te komen tot harmonisering van het werknemersbegrip. Het Groenboek verwijst als argument om tot harmonisering te willen komen naar problemen bij de uitvoering van de Detacheringsrichtlijn en de Richtlijn ten aanzien van overgang van ondernemingen als gevolg van uiteenlopende definities van het begrip werknemer.

Deelt de regering deze analyse? Zo nee, waarom niet?

De regering motiveert haar afwijzende opstelling ten aanzien van dit beleidsstreven met het argument dat het formuleren van één definitie en het harmoniseren van minimale bescherming 'mogelijk te ambitieuze doelstellingen zijn'. Ziet de regering beide inderdaad als onlosmakelijk met elkaar verbonden, in de zin dat één werknemersbegrip onvermijdelijk moet leiden tot één uniform minimaal beschermingsniveau? Of is ook denkbaar dat wordt gestudeerd op mogelijkheden om te komen tot één in alle lidstaten gelijk werknemersbegrip zonder daaraan tegelijk dezelfde rechten en plichten te verbinden, zoals zo'n uniforme vloer van bescherming? Zo dit laatste het geval is, wat is dan het bezwaar tegen harmonisering, althans tegen het voornemen – want meer is het voorshands niet – om de mogelijkheden daartoe in studie te nemen? Kan de regering in haar antwoord onderscheid maken tussen, enerzijds, één werknemersbegrip dat voor alle regelingen waarin de term voorkomt hetzelfde betekent, versus de wat bescheidener doelstelling om te komen tot een aantal (twee of drie) begrippen, waarvan de inhoud per regeling of per beleidsterrein kan verschillen, maar die wel in elke lidstaat waar ze gebruikt worden voor hetzelfde staan.

De **VVD**-fractie heeft met gemengde gevoelens kennis genomen van het Groenboek. De leden van deze fractie kunnen zich zeer wel vinden in het standpunt van de Nederlandse regering met betrekking tot de subsidiariteit en proportionaliteit, mede gelet op de zeer uiteenlopende regelingen in de lidstaten ten aanzien van het begrip werknemer en ten aanzien van een minimaal beschermingsniveau.

Enige tijd geleden is echter wel gepoogd om op Europees niveau te komen tot overeenstemming over de maximale arbeidstijden voor werknemers. De lidstaten zijn er niet in geslaagd hierover overeenstemming te bereiken. Houdt het standpunt van de Nederlandse regering nu ook in dat niet meer gestreefd wordt naar één regeling binnen de Europese Unie?

De leden van de vaste commissies voor Justitie en voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Een gelijklopende brief is ook gestuurd aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De griffier van de vaste commissie voor Justitie,

Kim van Dooren.